

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของไทพ่าเก

ชนชาติไทในประเทศไทยเดิมมีทั้งหมด 6 กลุ่ม คือ ไทอาหม, ไทอ้ายตอน, ไทคำตี้, ไทคำย้ง, ไทพ่าเก และไทตุง ในกลุ่มคนไทเหล่านี้ มีเพียง 3 กลุ่มเท่านั้นที่ยังพูดภาษาตระกูลไทยอยู่ในชีวิตประจำวันคือ ไทคำตี้, ไทอ้ายตอน และไทพ่าเก ที่เหลืออีก 3 กลุ่มได้สูญเสียเอกลักษณ์ทางภาษาไปแล้ว

Ye Hom Buragohain กล่าวถึงไทพ่าเก พอสรุปได้ว่า “ไทพ่าเกเป็นกลุ่มคนไทกลุ่มหนึ่งในหกกลุ่มที่อยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยและยังคงรักษาภาษาและพูดภาษาของตนได้” ไทพ่าเกเป็นกลุ่มคนไทกลุ่มเล็กๆ กลุ่มหนึ่งที่อพยพไปอยู่แคว้นอัสสัมในช่วงหลังศตวรรษที่ 18 โดยเดินทางข้ามเขาปาดไก (Patkai Hills) จากเมืองโมกกองซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของพม่า ปัจจุบันคนไทพ่าเกอาศัยอยู่หมู่บ้านพ่าเกใต้ หรือหมู่บ้านน้ำพ่าเก ซึ่งหมู่บ้านน้ำพ่าเกเป็นหมู่บ้านที่ใหญ่ที่สุดของไทพ่าเก ซึ่งตั้งอยู่ในแคว้นอัสสัม ประเทศอินเดีย ริมแม่น้ำบุรีตีฮิง มีประชากรประมาณ 2,000 คน (Ye Hom Buragohain, 2541: 126-127)

ตามตำนานของไทพ่าเกกล่าวว่า ในดินแดนที่อยู่ระหว่างแคว้นยูนนาน ตอนใต้ของประเทศจีน ปัจจุบันกับชายแดนของประเทศพม่า ในอดีตมีอาณาจักรของชนชาติไทชื่อว่า อาณาจักรมวหลวง กษัตริย์แห่งอาณาจักรมวหลวง หลวงมีเจ้าฟ้า 4 พระองค์ คือ เจ้าเสือก่าฟ้า, เจ้าเสื่อซานฟ้า, เจ้าเสื่อปาดฟ้า และเจ้าเสื่อซัดฟ้า เมื่อเจ้าฟ้าทั้ง 4 เติบใหญ่ได้เดินทางเพื่อขยายอาณาจักรไปยังทิศต่างๆ คือ เจ้าเสือก่าฟ้าได้เดินทางไปทางทิศตะวันตก ข้ามเขาปาดไกเข้าไปในดินแดนแคว้นอัสสัมของอินเดีย เจ้าเสื่อซานฟ้าได้เดินทางออกไปทางทิศเหนือ เจ้าเสื่อปาดฟ้าเดินทางไปตามทิศตะวันออกเฉียงใต้สู่อินแดนแคว้นยูนนาน ส่วนเจ้าเสื่อซัดฟ้าองค์สุดท้ายได้ครองอาณาจักรมวหลวงต่อไป

เจ้าเสือก่าฟ้าหลังจากเดินทางพร้อมครอบครัวชาวไทราว 9,000 คน ข้ามเขาปาดไก ได้ลงหลักปักฐานก่อตั้งอาณาจักรไทอาหม ที่เมืองนูนสุนคำ ในปี พ.ศ. 1771 และสามารถดำรงเอกราชได้ถึง 600 ปี ก่อนจะตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษ

เจ้าเสื่อซานฟ้าได้เดินทางออกไปทางทิศเหนือและได้ตั้งอาณาจักรของพระองค์ในบริเวณที่เรียกว่า เมืองกว้าง (Moung-Kwang) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในประเทศพม่า แล้วได้โปรดให้เจ้าโตแฉ้วจาก

เมืองมาวมาปกครองดินแดนซึ่งเรียกว่าโหวง (Hu-Kawng) อันอุดมสมบูรณ์ ต่อมาได้สร้างเมืองชื่อว่า เมืองพ่าเกในปี พ.ศ. 1758 โดยอยู่ภายใต้การปกครองของเจ้าเสื่อซานพ่า กล่าวกันว่าในเมืองโหวง นั้น มีแควน้ำ 3 สายไหลผ่าน คือ แควน้ำตุรง (Khe-Nan-Turung), แควน้ำตะรัม (Khe-Nan-Taram) และ แควน้ำชลิบ (Khe-Nan-Chalip) แควน้ำทั้งสามนี้ได้มาประจวบกันที่บริเวณที่มีผาหินขนาดใหญ่ คอยขวางกันปะทะกระแสน้ำอันเชี่ยวของแควน้ำทั้งสามทำให้กระแสน้ำทุเลาความแรงลง ชาวไทส่วนใหญ่ตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณนี้เรียกผาหินนี้ว่า ผาเก่าแก่ และกลายมาเป็นคำว่า พ่าเก ในที่สุด

ในเมืองโหวงนั้น ชาวไทพ่าเกตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณที่ราบเชิงเขาซัมพู (Jampu) ด้านทิศ ตะวันออกของเมือง ในด้านทิศตะวันตกนี้ยังกลุ่มคนไทยอีกหนึ่งกลุ่มคือ ไทคำตี้ มีเพียงเทือกเขา ลางตา (Lang-Ta) คั่นกลางระหว่างชาวไททั้งสองกลุ่มเท่านั้น ทำให้ชาวไทพ่าเกกับชาวไทคำตี้มีความ โกลีชิดกันมากที่สุด ชาวไทพ่าเกอาศัยอยู่ในเมืองโหวงอยู่ราว 400 ปี สุวรรณฯ (2557) ได้ให้รายชื่อ ผู้ปกครองเมืองพ่าเก ระหว่าง พ.ศ. 1775-2319 โดยอ้างถึงลิกเควซุน ฉบับของ Ai Cheng Hun Weingken ดังนี้

1. เจ้าไทแจ่ว (พ.ศ. 1775)
2. เจ้าปิ่นแจ่ว (พ.ศ. 2040)
3. เจ้าแซ่ม่าน
4. เจ้าม่านพ่าตาเมือง
5. เจ้าพงคำ (พ.ศ.2066)
6. เจ้าหงายคำ
7. นันคำ
8. นังออง (พ.ศ.2087)
9. นังอ้าย (พ.ศ. 2131)
10. นังเล
11. นังสอ (พ.ศ. 2186)
12. นังสอย (พ.ศ. 2202)
13. นันออง
14. นังเกี้ยว
15. นันเมทอด

16. นังเกียวกอง

17. นันย้วนซ่อ

เมื่ออาณาจักรมวหลวงเสื่อมอำนาจลง ดินแดนของชาวไทพ่าเกิดอยู่ภายใต้การปกครองของพม่า ชาวไทพ่าก็ไม่พอใจที่จะอยู่ภายใต้การปกครองของพม่าจึงร่วมมือกับชาวคะฉิ่นฆ่าควายสาบานกันในปี พ.ศ. 2319 ที่จะไม่ทิ้งกัน แล้วทั้งไทพ่าและคะฉิ่นจึงอพยพหนีพม่าข้ามเทือกเขาปาดไก่อเข้าไปในแคว้นอัสสัมของอินเดียโดยตั้งใจจะขอพึ่งพิงกษัตริย์ไทอาหม หลังจากรอนแรมผ่านป่าเขาลำน้ำไพร ทั้งสองกลุ่มได้ตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่ตั้งชื่อว่า ปางเสา (Pang-Sao) ในพรมแดนอินเดีย แต่ไม่นานนักก็อพยพต่อไป เมื่อข้ามแดนมาถึงแคว้นอัสสัม ของอินเดีย ชาวไทพ่าก็ได้ขุดหนองน้ำขนาดใหญ่ขึ้นและเรียกว่า หนองเต่า (Nong-Taw) ปัจจุบันอยู่ในแถบเมืองโลहित แคว้นอัสสัม ประเทศอินเดีย ในปลายปีพ.ศ. 2319 นั้นเองชาวไทพ่าและชาวคะฉิ่นได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ด้วยกันบริเวณหนองเต่านี้ ในช่วงนี้เองที่ชาวไทคำตี้ได้อพยพตามมา ต่อมาเมื่อผู้ปกครองท้องถิ่นชื่อ สะดึยะ โควา (Sadiya Khowa) ทราบว่า มีพวกไทพ่าและคะฉิ่นมาตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่บริเวณหนองเต่าก็เกรงว่าจะก่อความไม่สงบ จึงส่งกองทหารเข้ามาปราบปรามในปี พ.ศ.2340 เมื่อทราบข่าวกองทัพ ชาวไทพ่าก็จึงร่วมมือกับชาวไทคำตี้จัดตั้งกองกำลังเพื่อรับมือ

ต่อมาเมื่อกษัตริย์ไทอาหมได้รับรายงานจากสะดึยะ โควา พระองค์ได้สั่งให้อัยการปราบปรามเพราะทรงทราบว่าป็นพี่น้องเผ่าไทเหมือนกัน สืบเชื้อสายร่วมสกุลมาแต่เจ้าเสือก่าฟ้า จึงทรงต้อนรับชาวไทพ่าเป็นอย่างดีพร้อมทั้งให้ตั้งถิ่นฐานที่เดซอย (De-Soi) ในปี พ.ศ.2341

ต่อมา กษัตริย์พม่าเห็นว่าอาณาจักรไทอาหมเกิดความวุ่นวายและอ่อนแอ จึงยกทัพมารุกรานและสามารถมีชัยชนะยึดดินแดนมาอยู่ภายใต้การปกครองของพม่าได้ กษัตริย์พม่ารู้ว่า ชาวไทพ่าแต่เดิมอยู่ในเขตพม่า แต่อพยพเข้ามาในอัสสัม จึงรังสั่งให้มังคลาไปเป็นแม่ทัพคุมทหารไปติดตามเกลี้ยกล่อมชาวไทพ่าเหล่านั้นให้กลับคืนมา แต่มังคลาไปเกลี้ยกล่อมไม่สำเร็จ มังคลาไปจึงกลับไปด้วยความผิดหวังทั้งที่เสียเวลาเกลี้ยกล่อมถึง 3 ปี ชาวไทพ่าตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บริเวณหนองเต่าอยู่นานหลายปี จนถึง พ.ศ. 2380 กษัตริย์ไทอาหมจึงได้ส่งเรือมารับคนไทพ่ากลุ่มหนึ่งที่โกกิลามุขและส่งไปอาศัยอยู่ที่เดซอยใกล้เมืองโจรหัต (Jorhat) ในปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2357 กองทัพพม่ายกมารุกรานอัสสัมอีก กองทัพพม่าได้บังคับชาวไทพ่าอยู่ที่เดซอยให้กลับไปตั้งถิ่นฐานที่โวกอง ในรัฐคะฉิ่น ประเทศพม่าดั้งเดิม กลุ่มชาวไทพ่าเหล่านั้นเมื่อเดินทาง

มาถึงบริเวณน้ำจิก (Nam-Chik) พรหมแดนอินเดีย ได้เกิดน้ำหลากขวางกั้นการเดินทาง ชาวไทพ่าเกกลุ่มนี้จึงตั้งถิ่นฐานอยู่ที่น้ำจิกจนถึงปัจจุบันนี้

ปัจจุบันชาวไทพ่าเกตั้งหมู่บ้านอยู่ใน 2 เขตสำคัญของอัสสัมคือ ดิบรูการ์ (Dibrugarh) และ ดินสุเกีย (Tinsukia) มีทั้งหมด 9 หมู่บ้าน คือ

Dibrugarh

1. น้ำพ่าเก (Nampfake)
2. ดิปัมพ่าเก (Tipampfake)

Tinsukia

3. บอร์พ่าเก (Borphake)
4. มั่นเมา (Man Mau)
5. โลงพ่าเก (Long Phake)
6. มังลุง (Mung Lung)
7. นังลาย (Nang Lai)
8. นิงคำ (Ning Gum)
9. ฟาเนง (Phaneng)

ชาวไทพ่าเกมักมีอาชีพทำนา และนับถือพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง นิยมแต่งงานในกลุ่มของตัวเอง แต่มีจำนวนเพียง 2,000 คนเท่านั้น แต่กระนั้นชาวไทพ่าเกก็ยังใช้ภาษาไทพ่าเกในชีวิตประจำวัน แต่อักษรไทพ่าเกนั้นที่อ่านออก-เขียนได้มีเพียงคนรุ่นเก่าเท่านั้น

ในส่วนของความหมายของคำว่า “พ่าเก” นั้น ไทยรัฐออนไลน์ (สัจภูมิ, 2559) ได้สัมภาษณ์เจ้าของภาษาคือ รียอด เวียงแก่น โดยตรง ทำให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ความหมายของคำว่า พ่าเก หรือ พ่าเก นั้นหมายถึง ผาเก่าแก่ ซึ่งคำว่า “พ่า” หรือ “พา” หมายถึง ผาหิน ส่วนคำว่า “เก” หมายถึง เก่าแก่ เมื่อรวมความแล้วแปลว่า ผาเก่า ซึ่งสอดคล้องกับชื่อสถานที่บรรพชนชาวไทพ่าเกเคยทำมาหากินอยู่ดังที่กล่าวแล้ว แต่เนื่องจากเหตุผลทางสงคราม ทำให้จากถิ่นนั้นมา และปัจจุบันผาเก่าแก่แห่งนี้อยู่ในรัฐคะฉิ่น ประเทศพม่า แต่กระนั้นก็มีนักวิชาการตีความคำนี้แตกต่างกัน เช่น รศ.ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ สันนิษฐานว่าคำนี้หมายถึง บรรพบุรุษหรือราชวงศ์อันเก่าแก่ (วิไลศักดิ์ 2549:2)

การแต่งกายของคนไทพ่าเกจะมีอัตลักษณ์เป็นของตัวเอง กล่าวคือ ผู้ชาย การแต่งกายโดยทั่วไปจะสวมผ้าลายตราหมากรุก สีเขียวและดำคาดด้วยสีแดง เหลือง หรือขาว และเสื้อเชิ้ต ส่วน

ผู้หญิงใส่ชุดประจำถิ่น นุ่งซิ่นลาย ซิ่นนี้จะกระโจมถึงอกแต่ยาวลงมาจนกรมสัน ที่เอวรัดเข็มขัดผ้าที่อกใช้เชือกรัดกันหลุด และที่เอวมีผ้าพันอีกชั้นหนึ่ง เรียกว่า ลั้งวาด หรือ นั้งวาด นอกจากนั้นคนไทพ่าเกยังมีนับถือศาสนาพุทธ และมีวัดอยู่ในหมู่บ้าน (สุริยา รัตนกุล, 2548: 24)

ความสำคัญของเอกสารตัวเขียนของไทพ่าเก

ตามที่กล่าวไปแล้วว่า คนไทพ่าเกยังคงรักษาภาษาพูดของตนเองไว้ได้ และมีภาษาใช้เป็นภาษาของตนทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน อักษรไทพ่าเกจึงใช้ในการบันทึกวรรณกรรมต่างๆ เช่น ใช้ในการบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ของไทพ่าเก ซึ่งรู้จักกันในนามหนังสือ “ลิกเครือขุน” (Lik Khu Khun) และ “ลิกเครือเมือง” (Lik Khu Mong) (Ye Hom Buragohain, 2541: 128) วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา การเมืองการปกครอง โดยจะบันทึกลงในกระดาษ หรือสมุด

จากการเดินทางไปสำรวจสมุทไพบรกับคณะของโรงพยาบาลอภัยภูเบศรในระหว่างวันที่ 19-25 มีนาคม 2559 ได้มีโอกาสเดินทางไปที่วัดน้ำพ่าเก (Nampakey Buddhist Monastery) เมืองดิบุรคาร์ห์ (Dubrugarh) รัฐอัสสัม (Assam) ประเทศอินเดีย พบว่ามีเอกสารตัวเขียนเก็บรักษาไว้เป็นจำนวนมาก และยังมีนักวิชาการคนใดได้ศึกษาเอกสารตัวเขียนเหล่านี้เลย อาจเป็นด้วยอุปสรรคด้านอักษร และภาษา ซึ่งนับวันจะหาผู้ที่มีความรู้ที่จะถ่ายทอดการอ่านเอกสารตัวเขียนเหล่านี้ได้ยาก เอกสารตัวเขียนของไทพ่าเกเหล่านี้เป็นเหมือนแหล่งขุมทรัพย์แห่งภูมิปัญญาของชนชาติไท ที่อาจเชื่อมโยงให้เห็นประวัติความเป็นมาในด้านต่างๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ศิลปะ อักษร ภาษา วัฒนธรรม การกิน การอยู่ คติความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ อีกมากมาย การศึกษาเชิงสำรวจเอกสารเหล่านี้จึงมีความสำคัญที่สามารถนำไปศึกษาต่อยอดในด้านต่างๆ ได้

ตำรากฎหมายโบราณ โทฬ่าเก เอกสารโบราณของอ้ายแสง เมืองติบรูคราะห์ รัฐอัสสัม ประเทศ
อินเดีย

ตัวอย่างเอกสารตัวเขียนที่วัดน้ำพ่าเก เมืองติบรูคราะห์ รัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย

สมุดภาพไตรภูมิ เอกสารตัวเขียนของวัดน้ำพาด เมืองติบรุคคาร์ห์ รัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย

คำสำคัญ (Key Word)

เอกสารตัวเขียน, ไทพาด, อักษรไทพาด, ภาษาไทพาด

Manuscripts, Tai Pha Ke, Tai Pha Ke Script, Tai Pha Ke Language

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจเอกสารตัวเขียนต่างๆ ที่เก็บรักษาไว้ที่วัดน้ำพาด เมืองติบรุคคาร์ห์ รัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย

2. เพื่อศึกษาประเพณีที่เกี่ยวกับเอกสารตัวเขียน ที่เป็นปัจจัยในการคงอยู่ของเอกสารตัวเขียนของไทพ่าเก

ประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัย

1. ได้รายชื่อบัญชีเอกสารตัวเขียนของไทพ่าเก ประเภทต่างๆ
2. ได้ทราบถึงประเพณีที่เกี่ยวกับเอกสารตัวเขียน ที่เป็นปัจจัยในการอนุรักษ์เอกสารตัวเขียนของไทพ่าเก

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Literature review)

สถานภาพการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มคนไทในอินเดียยังอยู่ในแวดวงที่ค่อนข้างจำกัดโดยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่กลุ่มไทอาหมมากกว่ากลุ่มอื่น งานที่เกี่ยวกับคนไทอาหมจึงมีมากเป็นพิเศษเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น ดังจะยกตัวอย่างเช่น

คนไทในอัสสัมประเทศอินเดีย (2540) โดย วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์ และคณะ เป็นงานวิจัยที่ได้รับทุนจากสำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ โดยใช้วิธีการภาคสนาม และศึกษาเอกสารซึ่งมีทั้งเอกสารไทคำตี้ ไทพ่าเก ไทอ่ายตอน ไทค้ำย รวมทั้งเอกสารของไทอาหม เพื่อศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตของคนไทคำตี้ ไทพ่าเก ไทอ่ายตอน ไทค้ำย ใน 4 หมู่บ้าน ผลการศึกษาพบว่า “คนไทบ้าน” ในหมู่บ้านที่ห่างไกลจากตัวเมืองยังคงมีวิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบไทดั้งเดิม เพราะยังปฏิบัติตามพิธีกรรมแบบดั้งเดิมเกี่ยวกับการเกิด การแต่งงานและการตายอยู่ในปัจจุบัน ส่วน “คนไทเมือง” ซึ่งย้ายออกจากหมู่บ้านไปอยู่ในเมืองได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสสังคม และได้เกิดกระบวนการย้ายภาษา (Language Shift) ขึ้นกับไทในอัสสัม คนไทอาหมปัจจุบันไม่สามารถพูดภาษาไทยได้เลย คนไทค้ำยมีจำนวนน้อยเท่านั้นที่ยังใช้ภาษาไทยได้ ส่วนเด็กเล็ก ๆ ในหมู่บ้านไทอ่ายตอนเริ่มไม่ใช้ภาษาไทยที่บ้าน มีเพียงไทคำตี้และไทพ่าเกที่ยังใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ด้านศาสนา คณะผู้วิจัยได้พบว่า คนไทโบราณนับถือศาสนาเต๋า ซึ่งมีร่องรอยในความเชื่อและพิธีกรรมเรื่อง “ขวัญ” คนไทในอัสสัมเดิมนับถือศาสนาเต๋า ต่อมาได้นับถือศาสนาฮินดูและศาสนาพุทธ คนไทใน 4 หมู่บ้าน

นับถือศาสนาพุทธทั้งหมด และมีธรรมเนียมการปฏิบัติแบบชาวพุทธที่เคร่งครัด งานวิจัยชิ้นนี้น่าสนใจ เพราะหนึ่งในคณะผู้วิจัยคือ เยโฮม บูราโกฮายด์ (Ye Hom Buragohain) นักวิชาการชาวไทพ่าเกที่ปัจจุบันมีงานค้นคว้าเกี่ยวกับไทอาหมอย่างมากมาย ในงานวิจัยจึงมีตัวอย่างที่เป็นวรรณกรรมไทพ่าเกหลายเรื่อง คณะนักวิจัยให้ตัวอย่างภาษาไทยในอินเดีย และแปลมาสู่ภาษาไทยเพื่อเพิ่มความเข้าใจของผู้อ่านมากขึ้น

การศึกษาประวัติศาสตร์และวรรณกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไท (2545) โดย สรัสวดี อ๋องสกุล และ โยชัยิก มาซูฮารา ซึ่งเป็นหนังสือรวมผลงานจากการประชุมนานาชาติ “ไทศึกษา” ที่รวบรวมงานค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไททั้งในประเทศไทยและนอกประเทศ ในส่วนของงานค้นคว้าเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ไทในอินเดีย มีเพียง 2 เรื่อง คือ สถานภาพการศึกษาเอกสารไทใหญ่และไทอาหม ของ เรณู วิชาศิลป์ และ เลงตอน : วีรบุรุษสมัยปรัมปราแห่งอาณาจักรอาหมยุคต้น ของ รณิ เลิศเสียมไส เท่านั้น ในส่วนท้ายของบทความแรก เรณู วิชาศิลป์ ได้เสนอแนะแนวทางและทิศทางการศึกษาเอกสารของไทใหญ่และไทอาหม โดยยกข้อเขียนของ ดร.ศิริพร ณ ถลาง (2541) ในการประเมินสถานภาพไทศึกษา สาขาคติชาวบ้านและวรรณกรรม ว่า วงการศึกษาด้าน ไท-ไทย แร่ยังขาดงานด้านเอกสารต้นฉบับอยู่มาก ทั้งยังกระตุ้นให้นักเอกสารโบราณสำรวจและรวบรวมข้อมูลเอกสารโบราณที่เป็นงานจำเป็นและสำคัญควรทำเป็นอันดับแรก จากนั้นจึงควรจัดทำบัญชีเอกสารและบรรณนิทัศน์ จากนั้นจึงปริวรรต-แปล โดยผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นว่า นักอ่านเอกสารโบราณต้องทุ่มเทให้กับงานปริวรรต - แปล มากกว่าเสียเวลาเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา

บ้านเรือน ตัวตน คนไท ในอินเดีย (2559) ของ ระวีวรรณ นารัตน์มณี, เขาวลิต สัยเจริญ, ไพลิน ทองธรรมชาติ และ อินทนนท์ สุกกรี งานภาคสนามล่าสุดเกี่ยวกับกลุ่มคนไทในอินเดีย โดยมุ่งศึกษาบ้านเรือนของคนไทในอินเดียกลุ่มต่างๆ ในเชิงสถาปัตยกรรม ผ่านบันทึกภาคสนามในพื้นที่จริงทั้งในรัฐอัสสัมและอรุณาจัลประเทศ ถึงแม้เนื้อหาจะเน้นมุมมองด้านสถาปัตยกรรมที่น่าสับสนสรุปที่ว่า เรือนไม้ได้ถูกสูง เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มคนไทซึ่งแตกต่างจากเรือนที่สร้างติดดินของคนกลุ่มอื่นในอินเดีย

แต่ผู้เขียนก็ให้ข้อมูลที่เป็นบริบทต่างๆ รวมถึงรายละเอียดที่จะเป็นประโยชน์แก่นักวิชาการที่จะลงภาคสนามต่อไป ผู้เขียนยังตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับภาษาของคนไทยกลุ่มต่างๆ อีกด้วย

การศึกษาประวัติศาสตร์ไทอาหม ของ ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และ เรณู วิชาศิลป์ (2552) ที่ประมวลสถานภาพการศึกษาประวัติศาสตร์ไทอาหมทั้งนักวิชาการชาวไทยและต่างประเทศ ตั้งแต่ยุคเริ่มแรกตั้งแต่ยุคอาณานิคมอังกฤษอย่าง Sir Edward Gait จนถึงงานค้นคว้าของนักวิชาการไทยอย่าง วิไลวรรณ ชนิษฐานันท์ เชื่อมโยงกับข้อมูลทางสังคม วัฒนธรรม รวมถึงคติความเชื่อต่างๆ ผ่านคัมภีร์ไทอาหมโบราณ ตลอดจนกระแสความเคลื่อนไหวฟื้นฟูวัฒนธรรมไทในอัสสัมในปัจจุบัน น่าสนใจที่ผู้เขียนได้เสนอแนะการวิเคราะห์ภาษาเพื่อสกัดเอาสภาพสังคมและวัฒนธรรม 3 ประการ คือ 1) คำย่อและสะท้อนการดำรงอยู่ของสิ่งของ สถาบัน ชนชั้น ระดับเทคโนโลยีและความเจริญ 2) ภาษาเป็นการเก็บสิ่งของ กิจกรรม พิธีกรรม สถาบัน และความคิด ความเชื่อ ไว้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน 3) การเปลี่ยนแปลงในภาษาย่อมสะท้อนความเปลี่ยนแปลงในระดับเทคโนโลยี สถาบันสังคม และวัฒนธรรม ผู้เขียนยังกระตุ้นเตือนให้นักสังคมศาสตร์ทำงานร่วมกับนักภาษาศาสตร์เพื่อสกัดภาพเหล่านี้ให้ชัดเจน และนักภาษาศาสตร์ก็เช่นกัน ไม่ควรศึกษาเพียงในแง่ของภาษาแต่เพียงเท่านั้น

งานศึกษาเกี่ยวกับไทพ่าเกในปัจจุบันพบว่ายังมีอยู่น้อยมาก โดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเน้นแนวภาษาศาสตร์ คือ

พจนานุกรมภาษาพ่าเก - ไทย - อังกฤษ ของ บรรจบ พันธุเมธา (2533) จัดเป็นงานเริ่มแรกของนักวิชาการไทยที่ก้าวพรมแดนเข้าไปศึกษาภาษาไทยในประเทศอินเดีย หลังจากที่บรรจบ พันธุเมธา ได้มีโอกาสได้เดินทางไปศึกษาข้อมูลภาษาตระกูลไทในอินเดียและจัดพิมพ์เป็นหนังสือ “กาเลหม่านไต” โดย สมาคมภาษาและหนังสือ เมื่อ พ.ศ.2504 จึงได้ลงมือเก็บข้อมูลและเรียบเรียงขึ้นเป็นพจนานุกรม บรรจบ พันธุเมธา เริ่มด้วยประวัติความเป็นมาของชนชาติไทพ่าเกอย่างย่อ ต่อด้วยตารางระบบเสียงของไทพ่าเก ซึ่งเป็นต้นแบบให้งานวิจัยในสมัยต่อๆ มาได้รับการอ้างอิงทั้งจากนักวิชาการชาวไทยและต่างประเทศ จากนั้นจึงเป็นส่วนของพจนานุกรมที่แสดงรูปสัทอักษรของ

คำศัพท์ภาษาไทพ่าเก พร้อมคำแปลภาษาไทยและอังกฤษ นำเสียดยที่งานชิ้นนี้ไม่มีการตีพิมพ์และจัดจำหน่ายอย่างเป็นทางการ

A Morphological Study of The Tai Phake ของ Nomal Chandra (1995) เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ที่ผู้เขียนได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้านภาษา แล้วนำมาวิเคราะห์หาลักษณะทางภาษาศาสตร์ ในตอนท้ายผู้วิจัยได้แสดงตัวอย่างเรื่องเล่า และคำศัพท์จำนวน 430 คำ แต่ด้วยข้อจำกัดของผู้เขียนที่ไม่สนิทกับระบบภาษาไทที่มีเสียงวรรณยุกต์ ทำให้การถอดเสียงมีความผิดพลาดไปบ้างพอสมควร ทั้งรูปแบบในการวิเคราะห์ลักษณะทางไวยากรณ์ ผู้เขียนใช้หลักไวยากรณ์อินเดียเป็นหลัก ซึ่งไม่ค่อยเหมาะกับภาษาไท ที่อยู่นอกตระกูลภาษากัน ในภาคผนวก (Appendix) ผู้เขียนได้ลงรายชื่อคำกริยาไทพ่าเก 192 รายชื่อ เป็นภาษาอังกฤษ โดยไม่ได้ให้รายละเอียดอะไรไว้เลย

ไตพ่าเก – ภาษาไทย (Tai-Phake – Thai Language: A Comparitive Study) ของ วิไลศักดิ์ กิ่งคำ (2549) ซึ่งเป็นงานที่พัฒนาขึ้นจากวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกที่ Deccan Collage, Pune, Maharashtra, India โดยวิไลศักดิ์ กิ่งคำ ได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้ภาษาของชาวไทพ่าเกในอัสสัม แล้ววิเคราะห์ระบบเสียง และโครงสร้างต่างๆ ของภาษาไทพ่าเกตามทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกับภาษาไทยในด้านคำศัพท์ การสร้างคำ รวมถึงไวยากรณ์ ในตอนท้ายยังได้แสดงรูปแบบประโยคในภาษาไทพ่าเกพร้อมอักษรไทพ่าเก แต่ให้คำแปลเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้เทียบกับภาษาไทยได้ยาก

The Tai Languages of Assam – A Grammar and Texts ของ Stephen Morey (2005) เป็นงานศึกษาล่าสุดเกี่ยวกับภาษาตระกูลไทในประเทศอินเดียที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษาภาษาไท 3 กลุ่มคือ ไทพ่าเก, ไทอ่ายตอน และไทค้ายัง โดยเน้นที่ระบบไวยากรณ์ โดยเริ่มต้นบทที่ 1 ด้วยความเป็นมาของภาษาตระกูลไทที่พบในประเทศอินเดีย ในบทที่ 2 - 5 ผู้เขียนได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาษาไทในอินเดียกับภาษาไทอื่นๆ โดยเฉพาะภาษาไทใหญ่ในพม่า และภาษาไทย บทที่ 6 ผู้เขียนได้แสดงทฤษฎีและขั้นตอนในการเก็บข้อมูลต่างๆ ในส่วนที่เหลือคือ บทที่ 7-8 ผู้เขียนได้วิเคราะห์

โครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาตระกูลไทในอินเดียทั้ง 3 กลุ่มพร้อมทั้งตัวเขียน ในส่วนของไทพ่าเก นั้นพบว่า ผู้เขียนอ้างอิงข้อมูลจากบรรจบ พันธุเมธา พอสสมควร ข้อเด่นคือ ผู้เขียนได้แสดงการแปรเสียงวรรณยุกต์ของไททั้ง 3 กลุ่มไว้ด้วย ในส่วนของเอกสารตัวเขียน พบผู้เขียนได้แสดงตัวอย่าง เอกสารตัวเขียนไว้น้อยมากเพียง 3-5 รายชื่อเท่านั้น ทั้งยังไม่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารตัวเขียน เหล่านี้เลย

บทความเรื่อง Current studies of Tai in India ของ Wilaiwan Khanittanan (1998) ได้ ทบทวนงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับคนไทในประเทศอินเดีย 10 เล่มพร้อมทั้งทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่ใช้ใน การศึกษา ประกอบด้วยงานวิจัยที่เกี่ยวกับคนไทในอินเดียโดยทั่วไป 4 เล่ม งานวิจัยเกี่ยวกับไทคำตี้ 4 เล่ม และงานวิจัยเกี่ยวกับไทพ่าเก 2 เล่ม คือ พจนานุกรมภาษาพ่าเก - ไทย - อังกฤษ ของ บรรจบ พันธุเมธา (2533) และ A Morphological Study of The Tai Phake ของ Nomal Chandra (1995) จากนั้นผู้เขียนได้นำเสนอแนวทางในการศึกษาต่อไปในอนาคต 3 ประเด็น คือ 1) ด้านการ เปลี่ยนแปลงทางภาษา (Language shift) 2) ด้านการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม (Cultural change) และ 3) ด้านนิทานพื้นบ้านและเรื่องเล่ามุขปาฐะ (Compilation of folklore and oral traditions)

บทความเรื่อง A Comparative Phonology of Tai Phake and Tai Kammueng ของ Ruengdet Pankhuenkhat (2012) เป็นการศึกษาเปรียบเทียบระบบเสียงของภาษาไทพ่าเกกับไทย ล้านนา หรือที่ในบทความเรียกว่า ภาษาไทยคำเมือง โดยในส่วนของภาษาไทพ่าเกผู้เขียนอาศัยข้อมูล จากผู้บอกภาษาชาวไทพ่าเกและงานวิทยานิพนธ์ของ วิไลศักดิ์ กิ่งคำ โดยแสดงผลการเปรียบเทียบ ระบบเสียงพยัญชนะ ระบบเสียงสระ และระบบเสียงวรรณยุกต์ ทั้งในส่วนของความเหมือนและความ ต่างหรือเสียงปฏิภาคของทั้ง 2 ภาษา พร้อมตัวอย่างประกอบ

บทความเรื่อง Preserving Ethnicity – A Study of the Tai-Phake community of Namphake village, Dibrugarh District (Assam) ของนักวิชาการชาวอินเดีย Priyanka Kakoti

(2013) เป็นบทความวิจัยที่เกิดจากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชากรจำนวน 50 หลังคาเรือน ในหมู่บ้านน้ำพาด ซึ่งแสดงผลการวิจัยออกมาเป็น 4 หัวข้อ คือ การแต่งงาน, ครอบครัว, ศาสนา และพิธีศพ ทั้งนี้ผู้เขียนยังแสดงถึงปัจจัยที่มีผลต่อการคงอยู่ของวัฒนธรรมไทพ่าเก ซึ่งได้แก่ ทัศนคติ ความต้องการรักษา และความสามารถของชาวไทพ่าเกเอง

มีเพียงบทความเดียวเท่านั้นที่ให้รายละเอียดเล็กน้อยเกี่ยวกับเอกสารตัวเขียนของไทพ่าเก คือ Some Notes on the Tai Phakes of Assam ของ Ye Hom Buragohain ซึ่งผู้เขียนแสดงถึง ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และเอกสารตัวเขียนของไทพ่าเกโดยย่อ

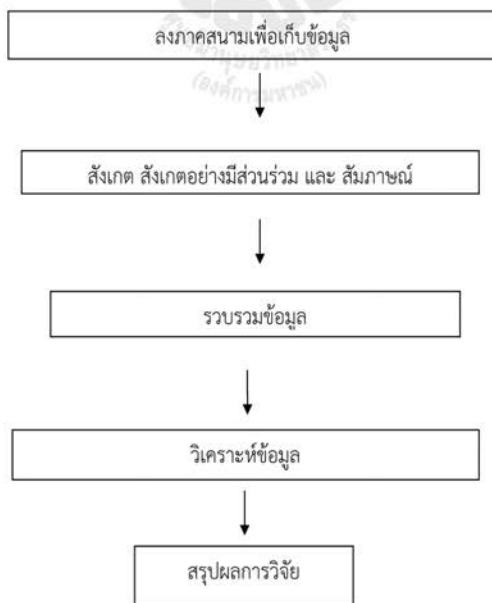
วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกเรื่อง ประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรมไทพ่าเกในรัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย ของ สุวรรณา กลิกรรม (2557) งานวิจัยล่าสุดที่เกี่ยวข้องกับไทพ่าเก สุวรรณาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary methodology) มีพื้นฐานจากการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและภาคสนามพื้นที่ทำการวิจัย เลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกชุมชนชาวไทพ่าเก ที่หมู่บ้านน้ำพาด ใน แขวงนาฮา กาทัย เขตติบรุกาท รัฐอัสสัม ประเทศอินเดีย ได้ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ไทพ่าเกเป็นกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกับชาติพันธุ์ไทใหญ่ ชาวไทพ่าเกอพยพเข้ามาয়รัฐอัสสัมใน พ.ศ. 2319 โดยเดินทางข้ามภูเขาปัดโกซึ่งเป็นพรมแดนกั้นระหว่างพม่าตอนเหนือและอินเดียฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือชาวไทพ่าเกปกครองชุมชนด้วยระบบ “พัน” ที่สืบเชื้อสายการปกครองจากคนในตระกูลเดียวกัน ลักษณะสังคมและวัฒนธรรมเป็นแบบดั้งเดิมและเรียบง่าย ปอยหรือประเพณีทางศาสนามีความสำคัญต่อวิถีชีวิต ความเชื่อในประเพณีการเกิด ประเพณีการตาย มีบางส่วนที่คล้ายคลึงกับประเพณีดั้งเดิมของไทยบทบาทสถานภาพและการดำรงอยู่ของไทพ่าเกที่ทำให้วัฒนธรรมไทพ่าเกมีลักษณะไทดั้งเดิมพิจารณาได้จาก ปอย ผู้หญิง และข้าวไท ชาวไทพ่าเกให้ความสำคัญกับการจัดประเพณีทางศาสนาเพื่อแสดงความเข้มแข็งของชุมชน รูปแบบการจัดประเพณีไม่เปลี่ยนแปลง แต่มีการปรับเล็กน้อยในเรื่องของวัตถุดิบในการจัดการผู้หญิงไทพ่าเกอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้ชายและมีบทบาทสำคัญในฐานะแม่และข้าวไท ที่เป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม ชาวไทพ่าเกใช้ “กระบวนการเรียกขานข้าว” เพื่อแสดงความมี

ตัวตนอย่างชัดเจน ในงานวิทยานิพนธ์ชิ้นนี้ สุวรรณณาได้ใช้ข้อมูลจากเอกสารโบราณเรื่องลิกเครือขุนมา เป็นหลักฐานและวิเคราะห์ได้อย่างลึกซึ้ง

กรอบแนวคิดและทฤษฎี (Conceptual and Theoretical framework)

เอกสารตัวเขียนของไทยเก่าแก่เป็นเหมือนแหล่งขุมทรัพย์แห่งภูมิปัญญาของชนชาติไทย ที่อาจเชื่อมโยงให้เห็นประวัติความเป็นมาในด้านต่างๆ เช่น ชาติพันธุ์วรรณา ประวัติศาสตร์ ศิลปะ อักษร ภาษา วัฒนธรรมการกิน การอยู่ คติความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ อีกมากมาย การศึกษาเชิงสำรวจเอกสารเหล่านี้จึงมีความสำคัญที่สามารถนำไปศึกษาต่อยอดในด้านต่างๆ ได้ การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีลงภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลจริงจากพื้นที่แล้วใช้กระบวนการสังเกต สังเกตอย่างมีส่วนร่วม และ สัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูล

ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)

ในการจัดหมวดหมู่ของเอกสารตัวเขียนไทพ่าเก จะจัดตามทิวไลวรรณ (2540) ได้จัดแบ่งวรรณกรรมของชาติพันธุ์ไทในประเทศอินเดีย โดยแบ่งตามเนื้อหาของวรรณกรรมเป็น 2 แบบ คือ

1. วรรณคดีทางคติธรรม วรรณคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมะ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ดำเนินเกี่ยวข้องกับศาสนา เช่น พระเจ้าสิบชาติ พระวินัย พระอภิธรรม พระสูตร
2. วรรณคดีทางคติโลก วรรณคดีที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีทางสังคม เช่น ลิกปู่สอนหลาน, ลิกยั้งขวัญ, ลิกธรรมศาสตร์

